

Da li je vaskrsenje realnost?

Vaskrsenje ili uskrsenje označava povratak mrtve osobe u život. Da li je to realnost ili vjerska fikcija? Mnogi filozofi i naučnici vjekovima su napadali biblijsku religiju kao iracionalnu, praznovjernu i absurdnu, upravo zbog pitanja vaskrsenja. Za mnoge ljudе, uključujući one koji se izjašnjavaju kao religiozni, nije jednostavno da povjeruju da je vaskrsenje moguće. Ljudske sumnje mogu biti zdrave ako čovjek želi da sazna istinu, ali su nezdrave ako mu služe kao opravdanje za život suprotan otkrivenoj istini.

Osnov za razumijevanje predmeta vaskrsenja

Da bismo uopšte razumjeli šta je vaskrsenje, moramo se upoznati sa osnovnim pojmovima o životu i smrti. Život, koji za nas počinje rađanjem, i smrt, kao ishod starenja i propadanja našeg organizma su fakti koje priznaju i teisti i ateisti. Međutim, biblijsko gledište i gledište savremene nauke o postanku, porijeklu i svrsi života vrlo se razlikuju. Dok ateistička nauka tvrdi da je život proizvod niza slučajnosti, nastao iz nežive materije, i da su živa bića kakva poznajemo danas zapravo evoluirala milionima ili čak milijardama godina, Biblija otkriva da je svu neživu i živu materiju stvorio Bog (samopostojeći entitet), uključujući čovjeka. Ogromna je razlika između ova dva koncepta. Sa stanovišta ateističke nauke (koja zapravo nije nauka, jer se ne bazira na primjenjenoj logici), mi možemo da posmatramo život i smrt u jednom vrlo suženom i eksperimentalno ograničenom smislu. Kao i u mnogim drugim predmetima, ona nas brzo dovodi u čorsokak.

S druge strane, Biblija – koju naučno i metodološki lako možemo prepoznati kao Božju Riječ odnosno Božje otkrivenje, planove i upute za čovjeka – otvara široke i sveobuhvatne vidike o svim ključnim pitanjima ljudske egzistencije i sudbine.

Biblijske činjenice o životu i smrti

- 1) Biblija uči da je čovjeka stvorio Bog po svom obliju kao

upravitelja novostvorene planete, sa mogućnošću dalje biološke reprodukcije (Postanje 1:26-28; 2:7,15,18-25). Vrijeme od stvaranja je mjerljivo i, prema biblijskoj hronologiji, desilo se prije nešto više od 6.000 godina.

2) Čovjek je stvoren sa mogućnošću i potencijalom da živi vječno. Pošto je čovjek stvoren kao moralno, kreativno i odgovorno biće, uslov za život bio je usklađenost sa zakonima i poretkom života koji definiše Tvorac. Osim toga, biblijski izvještaji po-minju specifičnu biljku zvanu drvo života koja je služila za neku vrstu regeneracije ljudskog organizma (Postanje 2:9; Otkrivenje 22:2). Nakon prestupa i pada čovjeka u grijeh, pristup ovoj biljci onemogućen je ljudima (Postanje 3:22).

3) Padom u grijeh (Postanje 3. glava), ljudi su izgubili „slavu Božju“ (kasnije će biti više riječi o ovom terminu) i postali podložni propadanju, starenju i smrti.

4) Zbog aktivacije Plana spasenja, ovaj život kojim sada živimo i koji nam je biološki PRENESEN od naših roditelja i unazad sve do prvog para na zemlji postao je neka vrsta popravnog ispita, pozajmljenog života i šanse za pomirenje sa Bogom. Osnovni cilj Božjeg plana je povratak prvobitnog statusa čovjeka i obnova života, kao i rješavanje svih pitanja istine i zablude, dobra i zla, zauvijek.

5) Prema Planu spasenja, Bog stiče novo pravo na čovjeka njegovim iskupljenjem, i kao rezultat toga namjerava ponovo po-dignuti u život cijelo čovječanstvo. Pošto svaki čovjek svojom slobodnom voljom može prihvati ili odbaciti ponuđeno spasenje, svrha podizanja u život odnosno vaskrsenja biće dvojaka: i) vaskrsenje na život svih onih koji su se pomirili sa Bogom o Hri-stovom drugom dolasku (opravdanih na istražnom sudu koji se odvija na Nebu); ii) vaskrsenje suda onih koji su odbacili Boga i dar spasenja o izvršnom суду posle milenijuma. Vidi: Jovan 5:21, 25, 29-30; Danilo 12:2; Otkrivenje 20:4-15.

6) Dakle, prema Bibliji, postoje dva glavna i odvojena vaskrsenja, te shodno tome i dvije smrti: i) prva, biološka smrt koju Biblija naziva „snom“ bez snova tj. stanjem bez ikakve svijesti o bilo čemu ili aktivnosti (vidi Danilo 12:2; Jovan 11:11-14;

Propovjednik 9:5; Jov 14:19-21; Psalam 6:5); ii) druga konačna ili vječna smrt nepokajanih zlih ljudi i palih anđela (Otkrivenje 20:7-15).

Iz izloženog je jasno da mi eksperimentalno možemo da posmatramo i da se bavimo sa dva predmeta u vezi života i smrti: a) sadašnjim prolaznim životom, opterećenim grijehom, patnjom, stradanjem, propadanjem i starenjem; b) smrću kao prestanku svih bioloških funkcija koje definišu živi organizam (druga stavka ostaje samo u domenu konstatacije). Vrlo je lako uočiti da to ni izbliza nije dovoljno za izvođenje pouzdanih zaključaka o ključnim egzistencijalnim pitanjima. Ako očekujemo da nam nauka dâ odgovor na takva pitanja, izvjesno ga tražimo na pogrešnom mjestu. Nauka jednostavno može da se bavi posmatranjem postojećeg stanja i obrazaca, i pošto vaskrsenje nije pravilo (redovitost), već naučno nedokazani singulatitet, ona zaključuje da vaskrsenje nije realnost. Pored toga, ateistička nauka zanemaruje ili banalizuje duhovni aspekt ljudskog bića, koji je, kao što ćemo vidjeti, primaran za postojanje života. Ako smo možda tradicionalno religiozni i očekujemo odgovor iz raznih ljudskih vjerovanja i filozofija, takođe ga tražimo na pogrešnom mjestu. Jedini relevantni autoritet za sva važna pitanja ljudske egzistencije je Tvorac. Jedino otkrivenje Božje namisli, volje i planova koje zadovoljava sve kriterije prepoznate istine koja odgovara svim činjenicama nalazi se u Bibliji.

Privremeno i trajno vaskrsenje

Prije nego što dublje uđemo u problematiku i dokazivanje realnosti vaskrsenja, treba znati da Biblija izvještava o dva tipa vaskrsenja: jedno se odnosi na povratak mrtvaca u život kakvim sad živimo, što se može poistovjetiti sa natprirodnom Božjom intervencijom u cilju produženja života, i drugo koje se odnosi na trajno vaskrsenje tj. povratak prvobitne kakvoće ljudskog bića, kako duhovne tako i materijalne komponente. Logično, fokus našeg interesovanja biće na trajnom vaskrsenju.

O vaskrsenju kao privremenoj nadoknadi života u ovom tijelu Biblija izvještava u više navrata:

- Sin udovice iz Sarepte (1. Kraljevima 17:17-24);
- Dijete Sunamke (2. Kraljevima 4:8-37);
- Sin jedinac žene iz Naina (Luka 7:11-17)
- Djevojčica, čerka starješine sinagoge (Marko 5:35-43);
- Lazar (Jovan 11);
- Evtih iz Troade (Djela 20:6-12);
- Tavita, mlada hrišćanka (Djela 9:36-42).

Ovdje možemo kratko dodati da će drugo vaskrsenje odnosno vaskrsenje suda (Jovan 5:29), koje će se dogoditi nakon milenijuma o izvršnom суду (Otkrivenje 20:5,8-13), biti privremeno tipa, sa obilježjima grijeha i prokletstva na vaskrsima, jer nisu sudionici Božje slave.

Isusovo vaskrsenje kao zalog trajnog vaskrsenja spasenih

Isus Hrist nije samo još jedan čovjek na zemlji. Isus je Sin Božji kroz kojeg je sve stvoreno, uključujući ovu planetu i život na njoj (Kološanima 1:15,16; Jovan 1:3), koji se ponudio kao Zastupnik palog čovječanstva da postane Sin čovječji, što je podrazumijevalo Njegovo utjelovljenje, posebnu misiju i posredničku žrtvu u korist čovječanstva (Postanje 3:15; Psalam 2:7,8; Isaija 9:6,7; Luka 2:11; Matej 1:20-23; Luka 4:18; Marko 8:31; 9:31; Matej 16:21; Luka 18:31-33; Jovan 3:16).

Biblija i sam Isus objašnjavaju Njegovu smrt kao neophodnost za iskupljenje palog čovjeka, odnosno KVALIFIKACIJU za STVARNU SLUŽBU POMIRENJA koja se odvija u nebeskoj Svetinji (vidi Jevrejima poslanicu; uporedi sa [tipskom službom](#) pod Starim savezom). Dakle, Isusova misija na zemlji je morala biti u potpunosti uspješna, uključujući smrt u smislu posredničke Žrtve, da bi STEKAO PRAVO NA VASKRSENJE KAO PREDSTAVNIK CIJELOG LJUDSKOG RODA S KOJIM MOŽE PODIJELITI TU TEČEVINU.

Bog jeste suveren nad životom i smrću, ali On ne može uraditi nešto protivno poretku života i Zakonu koji je izraz Njegovog karaktera, ne može nas spasiti samo zato što nas voli. Spasenje uključuje zadovoljenje svih aspekata Božje vladavine: istine, pravde, milosti i ljubavi.

Dakle, da bi Isus mogao biti vaskrsnut, Njegova misija i Njegova žrtva je morala biti zadovoljavajuća pred Bogom. Ljudska priroda, kojoj je potrebno iskupljenje, morala je umrijeti u Predstavniku ljudskog roda, drugom Adamu na višem nivou, da bi Isus mogao biti ponovo podignut u život i da bi ljudski rod U HRI-STU takođe stekao pravo na vaskrsenje i život (vidi: Rimljanima 5:6-21). To, logično, znači da je Isus umro PRVOM SMRĆU koja je postala neminovnost nakon pada u grijeh. Božji Zakon ne dopušta da nevini bude kažnjen za krivoga (vidi: Ezekiel 18:19, 20, 24; 5. Mojsijeva 24:16). „On je u svom tijelu **ponio** naše grijehu na drvo... ‘Njegovim se ranama iscijeliste.’“ (1. Petrova 2:24) Ali Bog Otac i Sin imaju legalno pravo da djeluju u korist svojih palih stvorenja POSREDNIČKI. Da bi spasio čovjeka, Božji Sin se morao spustiti tamo gdje se čovjek nalazi. „Odrekao se samog sebe i uzeo obliče sluge i postao sličan ljudima.“ (Filibljanima 2:7; vidi Isajija 53:3-5; Galatima 4:4-5) On, dakle nije samo postao tijelo, već je primio i sličnost grešnom tijelu. Tom prilikom desio se najčudesniji transfer božanske u ljudsku prirodu. Taj spoj je ključ našeg spasenja. Isus je postao Sin čovječiji ali nije izgubio identitet Sina Božjeg. On je kao čovjekov Uzor, kao drugi Adam, stao ispred ljudskog roda. Ponizio se da strada i pati zajedno sa onima koje je došao da iskupi od prokletstva Zakra (vidi Jevrejima 2:14-18; Filibljanima 2:8). Jedno od najjačih mesijanskih proročanstava zapisano u Isajiji 53. glava otkriva dolazak poniznog i nemametljivog Spasitelja, Čovjeka koga ljudska oholost i taština preziru (vidi 1. Jovanova 2:16), Čovjeka koji je uzeo na sebe palu i napačenu ljudsku prirodu, podložnu grijehu (vidi Jevrejima 2:17-18; 4:15; 2. Korinčanima 5:21). On je postao dio grešnog ljudskog roda kojemu je potrebno iskupljenje, i stavio sebe ne u položaj Adamov prije Pada, jer toj prirodi iskupljenje nije potrebno, već u položaj čovjeka koji se već 4.000 godina nalazio pod teretom grijeha.

Kao što su se u zemaljskoj svetinji grijesi simbolično prenosili na nevinu životinjsku žrtvu, tako su stvarno prenijeti na antičipsku Žrtvu – Isusa Hrista. On je ponio grijehu svijeta, prokletstvo koje pripada palom ljudskom rodu, potencijalno svih ljudi koji su

živjeli od Adama do poslednjeg čovjeka na ovoj pobunjenoj planeti. „Sjutradan je ugledao Isusa kako dolazi k njemu i rekao je: ‘Evo Jagnjeta Božjeg koje **odnosi grijeh svijeta!**’“ (Jovan 1:29; vidi takođe Isaija 53:7; Galatima 1:4; 3:13; Jevrejima 1:3; 2:17; 1. Jovanova 2:2; Otkrivenje 1:5)

Isus je preuzeo naše grijeha kao opšti čovjek, drugi Adam, ali ne i konačnu kaznu za ono što nije učinio niti je kriv. To je nemoguće i neetički i to Zakon, kao mjerilo Božje pravde, ne bi dozvolio. Isus je u svom životu pobjedio grijeh, grijeh ga nije nadvladao niti se našao na njemu (1. Petrova 1:19; 2:22; Luka 23:41; Jovan 8:46). Kao pobjednik mogao je ponijeti tuđe grijeha, ali samo **ponijeti**. Ovo nošenje grijeha, prema Planu spasenja, desilo se u toku prororečena „tri dana i tri noći u srcu zemlje“, počevši od Getsimanije do jutra vaskrsenja (Matej 26:36-45; Luka 22:39-44).

Evo kratkog pregleda argumenata u prilog istini da je Isus umro prvom smrću:

- 1) Božji Zakon ne dozvoljava da nevini plati kaznu za krijava (nevini može samo da poneše grijeh kao opunomoćeni zastupnik).
- 2) Plan spasenja je samo odložio kaznu za grijeh, ne i ukinuo.
- 3) Konačna kazna za grijeh je druga smrt, zbogom životu zauvijek (druga smrt ne uključuje nikakve opcije za vaskrsenje).
- 4) Druga smrt bi pripala Hristu samo u slučaju da je sagriješio i tada bi bio izgubljen za vječnost i On i ljudski rod.
- 5) Isus je kao čovjek na zemlji poznavao Plan spasenja i znao je da će biti ubijen i da će vaskrsnuti, što je više puta naglasio. To je ponovio i pokajanom razbojniku na krstu u vrijeme najvećih muka i patnji (vidi Luka 23:43). Naravno Isus to nikad ne bi rekao kad bi znao da je za Njega predviđena druga smrt. Ne bi imao nikakvog razloga da se nada i vjeruje. Njegova agonija i neopisiva bol odvojenosti od Boga Oca prilikom preuzimanja grijeha, koliko god bili strašni, nijesu ničim mijenjali činjenično

stanje.

- 6) Isusovo vaskrsenje u proslavljenom tijelu kao Čovjeka je garancija našeg vaskrsenja (Otkrivenje 20:6). Istom silom kojom je On podignut u život, bićemo i mi! (Djela 2:24; Rimljanima 8:11; 1. Korinćanima 6:14; 15; 2. Korinćanima 4:14) Njegova smrt je naša smrt, a Njegovo vaskrsenje takođe će biti i naše vaskrsenje! (Kološanima 1:22; Efescima 2:13-16; Rimljanima 6:3-9)
- 7) Isus se žrtvovao potencijalno za sve grijeha, ali On nosi i posreduje samo za pokajane grijeha (nepokajani grijeh se nije mogao unijeti u svetinju u tipskoj službi).
- 8) Konačnu kaznu za pokajane grijeha platiće njihov uzročnik – Sotona – o izvršnom sudu, dok će za nepokajane grijeha odgovarati njihovi počinioci, svako za sebe, što podrazumijeva smrt u konačnici, jer „plata za grijeh je smrt“ (Rimljanima 6:23).
- 9) Da je Isus stvarno umro drugom smrću na golgotskom krstu, Bog bi trajno žrtvovao svog Sina i silom spasio sve ljude, htjeli to oni ili ne. To je absurdno i u potpunom neskladu sa Božjim karakterom i Zakonom života.
- 10) Konačno, umiranje prvom smrću podjednako pripada vjernima i nevjernima, pravednima i zlima, i to je posljedica pada u grijeh, ne i kazna za grijeh.

Da li je Isusovo vaskrsenje pouzdan istorijski događaj?

Vrlo dobro je poznata činjenica da je Isus Hristos javno pogubljen u Judeji u prvom vijeku nove ere, za vrijeme Pontija Pilata, raspećem, na zahtev jevrejskog sanedrina. Nehrišćanski istorijski izvori kao što su Josif Flavije, Cornelije Tacit, Lucijan iz Samosata, Majmonid i čak jevrejski sanedrin potvrđuju svjedočanstva ranih hrišćanskih svjedoka o ovom važnom istorijskom događaju – smrti Isusa Hrista.

Što se tiče samog vaskrsenja, postoji nekoliko pravaca u doznanju koji potvrđuju ovaj slučaj. Pokojni, svjetski poznat advokat i visoki komesar Ser Lajonel Luku (Lionel Luckhoo, 1914-1997, u Ginisovoj knjizi rekorda poznat zbog jedinstvenih 245

uzastopnih oslobađajućih presuda u suđenju za ubistvo) poka-zao je hrišćanski entuzijazam i uvjerenost u silu čina vaskrsenja kada je napisao: „Proveo sam više od 42 godine kao pravobrani-lac u mnogim djelovima svijeta i još uvijek sam u aktivnoj službi. Imao sam sreću da dobijem mnogobrojna sudska djela i mogu nedvosmisleno da kažem da je dokaz za vaskrsenje Isusa Hrista toliko nadmoćan da nas primorava da ga prihvatimo kao takav, jer nam ne ostavlja nikakvo mjesto za sumnju.“

Svjetovni i ateistički pogledi na Hristovo vaskrsenje

Svjetsko mišljenje po pitanju ovih dokaza, kao što se i može pretpostaviti, je apatično i u skladu sa postojanom predanošću metodološkom naturalizmu. Metodološki naturalizam je ljudski pokušaj da se sve objasni jedinstveno u terminima prirodnih uzroka. Ako navodni istorijski događaj prkosи prirodnom objašnjenu (na primjer, vaskrsenje), svjetovni naučnici obično se odnose prema tome sa pretjeranim skepticizmom, bez obzira na dokaze, bez obzira koliko su dokazi ubjedljivi. Međutim, ako zaista želimo znati šta je istina, mi ne možemo forcirati ideološki ili filozofski stav koji uslovjava dokazivanje ili ga čini jednostranim i isključi-vim.

Najčešća kritika Hristovog vaskrsenja jeste mišljenje da Hrist nikada nije živ izašao iz groba. Neki tvrde da je Hristovo tijelo ostalo u grobu, a da su učenici otišli na pogrešan grob. Učenici su navodno bili toliko zbumjeni, toliko pod stresom i psihičkim pritiskom, da uopšte nijesu otrčali na pravi grob, nego su otišli na pogrešan, tek pripremljen grob. Vidjeli su da je grob prazan i povjerovali da je Hrist vaskrsao. Međutim, jedno je sigurno: Josif iz Arimateje, koji je bio vlasnik groba u koji je Isus bio smješten, sigurno ne bi pogriješio i otišao na tuđ grob (Matej 27:57-60). Ako bi čak i Josif pogriješio, sveštenici su mogli da pokažu da se Hristovo tijelo još uvijek nalazi u pravom grobu, a oni to nijesu ni pokušali, nego su podmitili stražare da slažu da su spavalii dok su apostoli ukrali tijelo (Matej 28:11-15).

Neki tvrde da Hrist nije vaskrsao, nego da su njegovi učenici došli noću dok je straža spavala i ukrali ga, a zatim su tvrdili da

je Hrist vaskrsao iz groba. Međutim, Pilat je dao Hristovim neprijateljima da postave stražu kako hoće, što znači da su postavili dovoljan broj stražara. Vođa stražara bio je kapetan, to jest centurion, a centurion je komandovao nad 100 vojnika. Imao je na raspolaganju dovoljno stražara koji su mogli da se podijele po smjenama pa da dio njih spava a da ostali stražare. Jevrejske vođe su im sigurno naglasile koliko im je važno da niko ne ukrade Hristovo tijelo. Naravno, naoružani i obučeni rimski legionari lako bi izašli na kraj sa golorukim apostolima! Sam grob je još bio zaprečaćen i zatvoren velikim kamenom (Matej 27:62-66). Depresija i kukavičluk učenika predstavljaju čvrst argument protiv ideje po kojoj su oni iznenada postali toliko odvažni i hrabri da su se suočili sa jedinicom vojnika koja je čuvala grobnicu.

Neki smatraju da Hrist nije ni umro na krstu, nego je bio u polusvjesnom stanju, a da je kasnije, kada su ga stavili u grob, jednostavno oživio. Njegovi učenici su to navodno proglašili vaskrsenjem. Ali medicinsko objašnjenje Isusovog mučenja i smrti potpuno isključuje takvu mogućnost. Takvo eventualno osvećivanje bilo bi svjedočanstvo koje bi oslabilo vjeru umjesto da je ojača.

Još jedan od pokušaja da se opovrgne činjenica Isusovog ukazanja nakon vaskrsenja je prepostavka da su to sve bile iluzije ili halucinacije. Ova teorija najprije nije poduprta psihološkim principima koji su prisutni kod halucinacija, a takođe se i ne poklapa sa istorijskim okolnostima. Ponovo se postavlja pitanje gdje je bilo Isusovo tijelo i zbog čega nije bilo pokazano?

Filozofi i mislioci kažu da ne mogu da prihvate čuda. Oni kažu da čuda ne postoje. Evo njihovih razloga: 1) čuda su kršenje prirodnih zakona; 2) iskustvo nas uči da su prirodni zakoni fiksni i nepromjenljivi; 3) nemoguće je kršiti ili mijenjati nepromjenljive zakone; 4) čuda su dakle nemoguća. To bi značilo da se ni vaskrsenje Isusa Hrista nikada nije dogodilo.

Već smo rekli da je prirodni tok stvari regularnost koju nauka može da proučava, jer se procesi stalno ponavljaju na isti način. Singularnost je jedinstveni događaj van regularnog toka stvari, pa nauka ne može da ga proučava. Ako mi ljudi ne možemo da

shvatimo kako se singularnosti događaju, da li zbog toga neko može da tvrdi da su jedinstveni događaji van uobičajenog prirodnog toka nemogući? Biblijski izvještaji opisuju singularnosti. Prije Potopa kiša nije padala i ondašnji „racionalisti“ sigurno su ismijevali Noja koji je gradio barku da se spase od Potopa. Ali kad se pokvario uobičajeni tok stvari, bilo je kasno da uđu u Arku. Potop je odnio sve one koji su tvrdili da je nemoguće čudo koje je Bog prorekao da će se dogoditi.

Ipak, oni koji smatraju da slijede nauku, u isto vrijeme vjeruju u mnoge fenomene, iako su ti fenomeni singularnosti a ne regularnosti. Npr. naučnici koji prihvataju evolucionistički pogled na svijet smatraju da je svijet nastao samo jedanput u „Velikom prasku“ (Big Beng), i da je život nastao samo jedanput u istoriji. Ovi događaji ne mogu da pripadaju regularnostima, nego singularnostima. Ipak, naučnici koji ne vjeruju u Božje posebne intervencije prihvataju Big Beng i spontane generacije kao naučnu činjenicu, što je nedosledno stavu da su singularnosti nemoguće i čak nedosledno samoj nauci kao primijenjenoj logici.

Zato i Hristovo vaskrsenje ne može da se odbaci zato što je singularnost a ne regularnost. Ako postoji svemoćni Bog, onda su posebne Božje intervencije sasvim moguće. Već smo ukratko teološki dokazali da je Isusovo vaskrsenje potpuno legalan i opravdan čin sa Božje strane.

Koji su argumenti da je Isus Hrist ustao iz mrtvih?

1) Pouzdanost spisa

Mnoga tvrđenja iz istorije su mnogo manje provjeravana nego Isusov život. Pogledajmo kako je opisan Isusov život, a sammim tim i vaskrsenje.

Autografi su spisi koje su pisali sami autori. Od tih originala (autografa) prepisivanjem su nastali manuskripti. Manuskripti su kopije originala. Ako pogledate literaturu, vidjećete da postoji više manuskripta Novog saveza nego za bilo koju drugu knjigu stoga svijeta. Šta to znači? Kao da je Bog želio naročito da sačuva taj tekst, da svi ljudi, iz svih vremena, koji žele da znaju da se dogodilo Hristovo vaskrsenje, mogu imati dovoljno argumenata

da u to vjeruju kao u istorijsku činjenicu.

Novi savez je poduprt sa više od 5.300 manuskripta. To znači da posjedujemo čitavo bogatstvo informacija o Hristovom vaskrsenju. Ovi manuskripti su istorija, to je nauka, to je nešto opipljivo.

Veoma je važan vremenski period između pisanja autografa i prvih kopija manuskripata. Za većinu spisa staroga svijeta, ovaj jaz je negdje oko 1.000 godina. Kada su u pitanju spisi Novoga saveza, jaz između autografa (originalnih spisa) i prvih manuskripata je negdje oko 100 godina. Zašto je ovo važno? Sto godina je vrlo mali period da bi došlo do izmjena teksta. Jednostavno rečeno, još su bili živi svjedoci koji su mogli da ukažu na eventualne promjene u tekstu.

Tačnost manuskripata Novoga saveza je 99%.

Broj različitih autora Novog saveza koji su pisali o ličnosti Isusa Hrista i o Njegovom vaskrsenju, veći je od broja autora koji su opisali druge događaje staroga svijeta. Ako želimo da negiramo Hristovo vaskrsenje kao istorijski događaj, onda moramo da sumnjamo u sve druge istorijske događaje, jer su mnogo manje argumentovani od Hristovog vaskrsenja.

Četiri jevanđelja u Bibliji govore o fenomenu Hristovog vaskrsenja. Kao da je Bog smatrao da nije dovoljno jedno jevanđelje, nego nam je u Bibliji ostavio četiri izvještaja o vaskrsenju. Jevanđelisti Matej, Marko, Luka i Jovan opisali su Hristovo vaskrsenje. Kao da Bogu ni to nije bilo dovoljno, nego su još četiri osobe pisale o Hristovom vaskrsenju: apostol Pavle, Jakov, Petar i Juda (Jakovljev brat). Svi autori su o Hristovom vaskrsenju pisali uklopivo i harmonično.

Postoji šest različitih, ali ne i kontradiktornih izvještaja o vaskrsom Hristu. To su: Matej 28, Luka 24, Jovan 20. i 21., Djela 1, i 1. Korinćanima 15. Biblija kaže da su dva ili tri svjedoka dovoljna da bi jedan izvještaj smatrali vjerodostojnim, a Bog je ostavio mnogo više svjedoka za Hristovo vaskrsenje. Preko 500 ljudi vidjelo je Hrista posle Njegovog vaskrsenja (1. Korinćanima 15:1-8)!

Šta znači ovaj tekst? Pavle naglašava da su očevici u to

vrijeme još živi, i da svako može da ih nađe i pita šta se dogodilo. Vrlo je bitno da je još u vrijeme apostola Pavla, 30 godina posle Hristove smrti, neko mogao da provjeri svjedočanstva svjedoka, da se sretne sa ljudima koji su vidjeli vaskrslog Hrista.

U Hristovo vrijeme grobovi su bili uglavnom uklesani u stijenu. Na ulaz otvora stavljao se jedan veliki kamen. Bilo je skupo imati grobnicu u Hristovo vrijeme, jer nije bilo lako iskopati je u stijeni.

Luka 24:1-9: „A na prvi od šabata, vrlo rano, otišle su na grob...“ Radi se o ženama koje su bile privržene Isusu. One su nosile „mirise koje su pripremile.“ Žene su pošle da pomažu mrtvo Isusovo tijelo, što znači da nijesu vjerovale da će Isus da vaskrsne. Našle su veliki kamen koji je neko sklonio sa ulaza u grobnicu, a dva anđela su im posvjedočila o Isusovom vaskrsenju. Kamen na ulazu u grob bio je vrlo težak, pa se postavlja pitanje: ako su samo žene došle na grob, ko je sklonio toliki kamen? Stražari nijesu htjeli, a žene nijesu mogle. Apostoli nijesu bili tu, niti bi im naoružani vojnici dali da priđu. Jedino je logično ono što piše u Bibliji: kamen je sklonio anđeo kojeg je Bog poslao.

Šta se dogodilo kada su žene rekle apostolima da im je anđeo rekao da je Isus vaskrsao? „Ali njima su te riječi zvučale kao besmislica i nijesu im vjerovali.“ (Luka 24:11) Ni Petar kada je to čuo, nije mogao da vjeruje nego je odmah otišao da provjeri šta se desilo sa Hristovim tijelom. Petar je postupio kao pravi racionalista, jer nije htio da povjeruje olako. Ali kada je video kakva je situacija na licu mjesta, Petar je povjeroval iako nije sve potpuno razumio (Luka 24:12).

Da su apostoli izmislili da je Hrist vaskrsao, sigurno je da bi tako nemoralne osobe pokušale da sebe prikažu u što ljepšem svjetlu. Međutim, apostoli su priznali da su se krili bojeći se da Jevreji ne ubiju i njih. Čak su u svojim spisima zapisali činjenicu da su vijest o vaskrsenju prve javile žene. Iako se izjava dva ili više svjedoka smatrala vjerodostojnom, po jevrejskoj tradiciji izjave žena nijesu uopšte razmatrane. Apostoli se nijesu trudili da uljepšaju događaje, nego su zapisivali kako se zaista

događalo. Bog je izabrao žene da se prvo njima javi po vaskrsenju, jer On brine i za one koje ljudi smatraju najmanjim i najslabijim bićima.

Grobovi poznatih ljudi uvijek su u ljudskoj istoriji bili mjesto pohodenja njihovih sledbenika, naročito vjerskih vođa kao što su Muhamed, Buda, i sl. Međutim, Hristov grob nikad nije postao mjesto hodočašća, jer je Hrist vaskrsao i njegovo tijelo se više ne nalazi u grobu.

2) Izvještaji neprijatelja

Ovaj argument se odnosi na potvrdu od strane neprijatelja da je grob bio prazan i činjenicu da je vjera u vaskrsenje potekla iz Jerusalima. Isus je bio javno raspet i sahranjen u Jerusalimu. Bilo bi nemoguće da vjerovanje u vaskrsenje dođe iz Jerusalima ako je njegovo tijelo još bilo u grobu i gdje je sanedrin mogao da ga eskumenicira, javno izloži i samim tim otkrije. Umjesto toga, Sanedrin je optužio učenike da su ukrali tijelo, očigledno u pokušaju da objasni njegov nestanak (i samim tim i prazan grob).

3) Porijeklo i kontinuirano postojanje hrišćana

Psihološki je nemoguće da su Hristovi sledbenici, koji su prilikom raspeća bili potpuno razočarani i zbumjeni, u periodu od samo nekoliko dana posle raspeća ušli u svijet sa tolikom radošću. Tri godine su slijedili Isusa, ostavili su svoju rodbinu, ostavili su svoj posao i krenuli za Hristom. Vjerovali su da će On vjerovatno osloboditi jevrejski narod od Rimljana. Vjerovali su da će možda biti ministri u vlasti koju će Mesija osnovati. Prvenstveno su očekivali od Njega da bude politički vođa naroda. Kad odjednom, posle tri i po godine, umjesto da uzme krunu, On biva razapet kao najveći zločinac na krstu!

Kakva bi bila vaša osjećanja na njihovom mjestu? Sigurno strašna, bili bi duboko razočarani. U trenutku Hristove smrti, njegovi učenici su bili u potpunosti psihički porušeni, razorenji do temelja. Pobjegli su kada je Isus bio uhapšen. Petar je stajao u sudnici, Hristu su tamo sudili, udarali Ga, a Petar stoji tu kod vatre, grije se i razmišlja. Vjerovatno duboko depresivan, razočaran, jer mu se sve srušilo u životu. „Zašto sam ostavio svoje mreže i svoj čamac? Zašto sam krenuo za tim neobičnim

učiteljem?“ A jedna žena mu kaže: „I ti si jedan od njegovih!“ A Petar kaže: „Ne, ne, nikad ga nisam video.“ Pa po drugi put žena prilazi i kaže: „Jezik kojim govorиш te izdaje da si njegov sledbenik.“ Petar ponovo negira Hrista. Ovo Petrovo negiranje da poznaće Hrista pokazuje u kojoj mjeri su Hristovi učenici bili razočarani. Biblijski tekst kaže da su svi pobjegli u gornju sobu u gradu Jerusalimu zbog straha od Jevreja. Čekali su da se mnoštvo ljudi raziđe iz Jerusalima pa da pobjegnu, jer može biti da će i njih zadesiti ista sudbina kao i njihovog vođu. Duboko su bili razočarani i uplašeni.

U jevanđeljima je zapisano da je i apostole Isus morao da uvjeri da je On zaista vaskrsao. U početku im je bilo vrlo teško da povjeruju da je Isus vaskrsao. Očigledno je da vjera apostola nije započela nikakvom fikcijom, zanosom ili ushićenjem, već kao dokaz opipljive realnosti!

Međutim, posle susreta sa vaskrslim Hristom, ti isti ljudi koji su bili duhovno potpuno porušeni, slobodno govore da su Isusovi učenici, da su vidjeli Hrista i da je vaskrsao! Jerusalim tada nije bio veliki grad. Svi su znali šta se dogodilo. Znali su da je na srednjem krstu, između dva razbojnika razapet Isus koji je tvrdio da je Mesija. Svi su poznavali učenike, svi su znali šta se njima dogodilo. Hristovi učenici, ti skrhani ljudi, kada su susreli vaskrslog Hrista, dolaze među narod kojeg su se doskoro bojali, i sa velikom odvažnošću, sigurnošću i čvrstinom, propovijedaju i kažu: „Taj Isus koga ste vi razapeli, vaskrsao je iz groba! I ne samo to. On je Mesija.“

Posledica njihovog svjedočanstva da su vidjeli Hrista posle vaskrsenja bila je da je 3.000 ljudi u jednom danu prihvatiло da je Isus Mesija, a kasnije i veliko mnoštvo ljudi. Zajednica koja okuplja ljude koji slijede Hrista, ne bi danas postojala da nije bilo Hristovog vaskrsenja. Da Hrist nije pobijedio smrt, On ne bi imao sledbenike iz prostog razloga što nije koristio ljudske metode sticanja veličine i reputacije (vidi Isaija 53:2,3; Matej 8:20; Marko 9:12).

4) Spremnost na smrt zbog vjere

Od 12 Hristovih učenika, njih 11 je umrlo mučeničkom

smrću! Samo je Jovan završio na ostrvu Patmosu i umro prirodnom smrću u Efesu. Možda bi neko od njih bio u stanju da prihvati laž da je Hrist živ i da umre braneći laž. Međutim, svih 12 apostola bilo je spremno da dâ svoj život za Hrista. Smrt više za njih nije predstavljala nikakav problem. Od tada, kada apostoli govore, oni neustrašivo iznose da je Hrist živ, da je vaskrsao.

Jovan kaže: „Ono što je bilo od početka, što smo čuli, što smo svojim očima vidjeli, što smo posmatrali i što su naše ruke opipale: o Riječi života. I život se javi, i vidjesmo, i svjedočimo, i javljamo vam život vječni, koji beše u Oca, i javi se nama; Šta vidjesmo i čusmo to javljamo vama da i vi s nama imate zajednicu; a naša je zajednica s Ocem i sa Sinom Njegovim Isusom Hristom. Ovo pišemo da vaša radost bude potpuna.“ (1. Jovanova 1:1-4)

Apostoli su imali poruku života – vječnog života! Smrt više nije neizbjegna tragična realnost, jer postoji neko ko je pobijedio smrt, i to ne jednokratno nego u korist cijelog čovječanstva, u korist svih koji prihvate Njegovo spasenje!

Apostoli su propovijedali najviša moralna načela i živjeli u skladu sa njima. Zar bi oni živjeli moralno, služeći istini, pravdi i ljubavi, da su izmislili priču o Hristovom vaskrsenju? Zar bi neko umro za laž? Zar bi toliko apostola, svjedoka Hristovog života, smrti i vaskrsenja živjelo za laž i umrlo za laž?

Za nepunih vijek i po ili dva, od jedne nepoznate religije, hrišćanstvo je postala dominantna religija Rimske imperije.

5) Pisma svjedoka

Da Hrist nije ustao iz mrtvih, Novi savez nikada ne bi bio napisan. Ko bi uložio toliki trud i tolike muke da napiše biografiju nekog ko je tvrdio da je Mesija, da je poslan od Boga, a karijera mu se završila sramnom smrću? Ali Hrist je ustao iz groba, i zato je grupa ljudi koji su to vidjeli i čuli uzela svoja pera i sa neviđenim entuzijazmom pisala o ovom najvećem događaju. U svim njihovim spisima zapažamo jasno izraženo uvjerenje da je Isus Hrist umro, da je ustao iz mrtvih i da je sada živ da bi posredovao za nas pred Ocem.

6) Neobični detalji u svjedočanstvu očevidec

U svim izvještajima o vaskrsenju, za žene se tvrdi da su bile prvi i osnovni očevici. Ovo bi bila vrlo čudna izmišljotina, s obzirom da su u obje drevne kulture, i jevrejskoj i rimsкоj, žene bile jako diskriminisane. Njihovo svjedočanstvo se smatralo bez vrijednim i neprihvatljivim. S obzirom na to, malo je vjerovatno da bi bilo koji počinilac ovakve podvale u prvom vijeku u Judeji izabrao žene da budu njegovi primarni svjedoci. Od svih muških svjedoka koji tvrde da su vidjeli vaskrslog Isusa, ako su svi lagali i ako je vaskrsenje bilo prevara, zašto bi izabrali najnepoštovanije i najnepovjerljivije svjedoke koje su mogli da nađu?

7) Obraćenje skeptika

Obraćenje apostola Pavla je takođe jak argument u prilog Hristovog vaskrsenja. Saul (njegovo ime prije obraćenja) je kao ortodoksnii farisej progonio hrišćane, pa je samim tim bio veliki protivnik Hristovog vaskrsenja (Djela 8:1-3). Šta treba da se dogodi pa da ovakav čovjek postane propovjednik Hristovog vaskrsenja? Vaskrsli Hrist se lično pojавio Savlu (Djela 9)! Kada je lično video vaskrslog Hrista, shvatio je da se nalazi na potpuno pogrešnoj strani i odlučio da promijeni svoj život. Posle onoga što on opisuje kao susret sa vaskrsim Hristom, Pavle je doživio trenutnu drastičnu promjenu da od progonitelja postane jedan od najplodonosnijih propovjednika hrišćanstva.

Kao mnogi rani hrišćani, Pavle je podnio siromaštvo, progonstva, batine, zatvaranje i pogubljenje zbog svoje nepokolebljive posvećenosti Hristovom vaskrsenju.

Apostol Pavle je autor najviše pisama koja su ušla u kanon Novog saveza, a temelj njegovog propovijedanja je upravo Hristovo vaskrsenje.

8) Požrtvovanje svjedoka očevidaca događaja

Apostoli su bili jedni od najčuvenijih očevidaca. Svi do jednog su pretrpjeli neporecivu promjenu. Posle vaskrsenja su izašli na ulice, hrabro objavljajući raspeće uprkos sve intenzivnijem progonstvu. Kakav je razlog za tu naglu i dramatičnu promjenu? To sigurno nije bila materijalna korist. Apostoli su se odrekli svega što su imali da bi propovijedali vaskrsenje, uključujući i svojih života.

Apostoli su bili spremni da žrtvuju svoja dobra, kao i svoj život u službi Bogu, sa vjerom u vaskrsenje. Zaista nije vjerovatno da je sve to bilo bazirano na jednoj velikoj laži. Kako su beskrajna radost, sigurnost, entuzijazam i sila došli u njihove živote posle raspeća, ako je sve ovo laž? Većina hrišćana je mogla da okonča svoje mučeništvo samim tim što bi se odrekli svoje vjere. No umjesto toga, izgleda da su mnogi se odlučili da izdrže mučenje i proklamuju Hristovo vaskrsenje do smrti. Bez obzira na to što je mučeništvo nešto dostoјno divljenja, ono samo po sebi ne dokazuje ništa. Samo mučeništvo ne opravdava do te mjere vjerovanje koliko potvrđuje vjerodostojnost samog vjernika (time što demonstrira iskrenost osobe na opipljiv način). Ono što čini prve hrišćanske mučenike toliko izuzetnim je to što su oni znali da li je to što isповijedaju istinito. Oni ili su vidjeli Isusa Hrista živog i zdravog posle Njegove smrti ili nijesu. Ovo je nešto izuzetno. Ako je sve to bila laž, zašto bi je toliko mnogo njih ponavljalo, imajući u vidu njihove okolnosti? Zašto bi se svi oni svjesno pridržavali jedne takve laži koja nije mogla da im donese ništa osim progonstva, zatvora, mučenja i smrti?

Zaključak

Oko Isusa preuzeto je toliko mjera predostrožnosti vezano uz suđenje, raspeće, sahranu, zatvaranje, pečaćenje i čuvanje Isusove grobnice da je kritičarima vrlo teško da odbrane stav po kome Hrist nije vaskrsao iz mrtvih.

Rezimiraćemo kratko sledeće činjenice:

1. *činjenica: Slomljeni rimski pečat.* – Kao što smo rekli, prva očigledna činjenica bila je lomljenje pečata koji je predstavljao moć i autoritet rimskog carstva. Ljudi su se bojali lomljenja pečata jer su posledice takvog čina bile izuzetno teške. Ukoliko bi počinitelji bili pronađeni i privedeni, smjesta bi uslijedilo pogubljenje i to raspećem sa nogama na gore.

2. *činjenica: Prazan grob.* – Već smo raspravljali o drugoj očiglednoj činjenici o grobu koji je nakon vaskrsenja ostao prazan. Hristovi učenici su počeli da propovijedaju Isusovo vaskrsenje upravo u Jerusalimu gdje bi, u slučaju da su njihova svjedočanstva lažna, njihova laž bila veoma očigledna. Prazan grob je

bio toliko poznata činjenica da ju je bilo nemoguće poreći. Bilo kakve tvrdnje o vaskrsenju ne bi se održale u Jerusalimu ni jedan dan pa čak ni jedan sat da činjenica o praznom grobu nije bila poznata i prihvaćena od strane svih ostalih. I jevrejski i rimski izvori i predanja priznaju činjenicu praznog groba. Spomenuti izvori se kreću u rasponu od Josifa Flavija do jevrejskih spisa pod nazivom „*Toledoth Jeshu*“ iz petog vijeka. To se može smatrati pozitivnim dokazom iz neprijateljskih izvora, a to je najjači mogući oblik istorijskih dokaza, što zapravo znači da kada neki izvor priznaje činjenicu koja mu ne ide u prilog, tu činjenicu možemo smatrati sigurnom.

Gamaliel, koji je bio član jevrejskog vrhovnog suda, Velikog vijeća, iznio je mišljenje da je uspon hrišćanstva Božje djelo; on to ne bi mogao da učini da je Isusovo tijelo i dalje bilo u grobnici ili da je Veliko vijeće znalo gdje se ono nalazi.

3. činjenica: Ogroman kamen je pomjerен. – Tog jutra, na prvi od šabata do Pedesetnice, prva stvar koja je ostavila jak utisak na ljude koji su prišli grobnici bila je neobičan položaj vrlo teškog kamena koji je bio uglavljen na ulazu u grobnicu, što je spomenuto od strane svih pisaca jevanđelja. Da su učenici željeli da dođu do grobnice, prišljaju se na prstima pokraj usnulih stražara, otkotrljaju ogroman kamen i ukradu Isusovo tijelo, kako bi to mogli da učine a da stražari ništa ne primijete?

4. činjenica: Rimska straža se izbezumila. – Rimski stražari su napustili svoju dužnost i pobjegli. Kako se ovakvo njihovo poнаšanje može objasniti kada znamo da je njihova disciplina bila bez pogovora? Strah od gnjeva prepostavljenih i mogućnost smrtne kazne je doprinijela da vojnici budno paze na sve detalje svoje službe. Jedan od načina na koje su pogubljivali stražare bio je taj da skinu svu odjeću sa njih a zatim ih žive spale na vatri potpaljenoj njihovom odjećom. Ako je bilo nepoznato koji od stražara nije izvršio svoju dužnost tada su bacali kocku kako bi odredili koji će vojnik biti pogubljen zbog prekršaja svoje jedinice. Više je nego očigledno da čitava jedinica ne bi zaspala uz takvu prijetnju.

5. činjenica: Zavoji govore sami za sebe. – Zahvaljujući

jednom zapanjujućem fenomenu grob nije bio potpuno prazan. Jovan, Isusov učenik, bio je očeviđac zavoja koji su se nalazili na mjestu gdje je ležalo Isusovo tijelo: video je zavoje koji su bili teško natopljeni i ljepljivi, zadržavajući još uvijek oblik tijela kako su ležali na tom mjestu odvijeni i prazni. Ova činjenica je sasvim dovoljna da bilo koga učini vjernikom. Jovan to nikada nije zaboravio.

6. činjenica: Potvrđena ukazanja. – Hrist se pojavio živ i to nekoliko puta nakon dramatičnih događaja prvog uskršnjeg dana. Kada se proučava neki istorijski događaj važno je da se zna da li je postojao dovoljan broj ljudi koji su u njemu učestvovali ili mu bili očevici (koji su još bili živi u vrijeme kada su činjenice o tom događaju objavljene). Poznavanje ove činjenice pomaže nam pri utvrđivanju tačnosti objavljenog izvještaja. Ako postoji dovoljan broj očevidaca onda može da se smatra da je događaj vjerodostojan. Kada se razmatra Hristovo pojavljivanje nakon vaskrsenja često se olako prelazi preko veoma važnih činjenica, a prva među njima je veliki broj svjedoka koji su vidjeli Hrista nakon uskršnjeg jutra. Jedan od najranijih zapisa o Hristovom pojavljivanju nakon vaskrsenja potiče od apostola Pavla koji je pretpostavljao da su čitaoci znali za događaj kada se Isus ukazao grupi od 500 ljudi. Podsjetio je da je većina tih ljudi još uvijek bila živi pa su mogli da ih ispitaju i uvjere se u to. Još jedan ključni momenat u tumačenju Hristovih ukazanja je da se On pojavio i pred neprijateljskim nastrojenim svjedocima.

Svi ovi dokazi: pokazana iskrenost svjedoka (i u slučaju apostola, ubjedljiva i neobjašnjiva promjena), obraćenje i pokazana iskrenost ključnih antagonista, kao i skeptika koji su postali mučenici, činjenica da je grob bio prazan, svjedočanstvo neprijatelja da je grob bio prazan, činjenica da se sve ovo dogodilo u Jerusalimu gdje se vjera u vaskrsenje pojavila i procvjetala, svjedočanstvo žena, značaj ovog svjedočanstva s obzirom na istorijski kontekst, sve ovo moćno potvrđuje istoričnost vaskrsenja u preciznim detaljima.

Profesor Tomas Arnold, upravnik na fakultetu Rugby u trajanju od punih 14 godina i autor poznate knjige „Istorija Rima“,

takođe imenovan šefom katedre za savremenu istoriju na Oksfordu, bio je dobro upoznat sa vrijednošću dokaza u određivanju istorijskih činjenica. Ovaj vrsni naučnik je rekao: „Godinama sam proučavao istorijske zapise o drugim vremenima, istraživao i procjenjivao dokaze onih koji su pisali te zapise i ne znam ni za jednu činjenicu u istoriji čitavog čovječanstva koja bi bila poduprta boljim i potpunijim dokazima svake vrste u očima nepristranog istraživača od činjenice o velikom znaku koji nam je dao Bog – Hristova smrt i vaskrsenje iz mrtvih.“

Hrišćani vjeruju da je Isus vaskrsao u tijelu, u vremenu i prostoru, Božjom natprirodnom silom. Teškoće vezane uz vjerovanje u to mogu izgledati velike ali problemi koji proizilaze iz nevjerovanja predstavljaju mnogo veće. Teorije koje objašnjavaju da je prazan grob bio uslovljen prirodnim pojavama su veoma slabe i zapravo ohrabruju na istinitost vaskrsenja.

Kada bi Novi savez i uopšte Biblija bili samo zbirkam svjetovnih spisa, njihova autentičnost bila bi naširoko prihvaćena bez bilo kakvog dvoumljenja. Međutim, pošto Biblija otkriva LIČNOG Boga i LIČNOG Spasitelja koji pozivaju na moralnu odgovornost, pala ljudska priroda sa tendencijom ka grijehu i gravitiranju ka smrti svim silama se protivi Božjem otkrivenju.

Značaj Hristovog vaskrsenja

Hristovo vaskrsenje je srž hrišćanskog vjerovanja. Ako je Hrist zaista vaskrsao iz groba, sve je drugačije. To znači da smrt nije kraj. Ako je On zaista vaskrsao iz groba, onda je smrt pobijedeni neprijatelj. Od Hristovog vaskrsenja zavisi smisao vjere u Boga. I apostol Pavle kaže da ako je Hrist ostao da leži u grobu, ako nikada nije vaskrsao iz groba, onda: „Uzalud vjera naša!“ Da nema Hristovog vaskrsenja, religija ne bi imala smisla, a vjernici bi bili „najnesrećniji od svih ljudi“ (1. Korinćanima 15:19). Ako umiremo i nestajemo sa ovog svijeta zauvijek, to je skoro kao da nijesmo ni postojali. Ali Bog je obezbijedio dovoljno svjedoka i logičnih dokaza da je Hrist vaskrsao (istorijskih i teoloških), oslobođio nas sile grijeha i smrti i obezbijedio nam život prema prvoj Božjoj namjeri, i više od toga!

Postoji samo jedno objašnjenje za prazan grob: Isusova tvrdnja da je Sin Božji sa misijom spasenja čovječanstva od grijeha i smrti bila je istinita i nikakvi okovi smrti nijesu mogli da ga zadrže u grobu. On je ustao i On živi (Otkrivenje 1:5,17,18). U toku svih vjekova postoji nebrojeno mnoštvo siromašnih i bogatih, jednostavnih i školovanih, starih i mladih ljudi, koji bivaju osvjedočeni u svojim vlastitim srcima i životima u sigurnost da je Isus Hrist zaista ustao i da živi danas.

Dakle, Hristovo vaskrsenje je srž biblijske religije. Ono je garancija vaskrsenja ljudi koji vjeruju Bogu i žele da se vrate Bogu u ljubavi, istini i pravdi.

Isusovo vaskrsenje je takođe garancija punomoćja i validnosti Njegovog zastupništva ljudskog roda. Vaskrsenje se činjenično i teološki uklapa u Božji plan spasenja, u koncept kompletne Biblije. „O kako ste bezumni i sporog srca da povjerujete u sve što su govorili proroci! Zar nije trebalo da Hristos sve to pretrpi i da uđe u svoju slavu?“ I počevši od Mojsija i svih Proroka, protumačio im je ono što je pisano o njemu u svim Pismima.“ (Luka 24:25-27)

U 1. Korinćanima 15. glava, Pavle detaljno objašnjava koliko je bitno Hristovo vaskrsenje. Neki u Korintu nijesu vjerovali u vaskrsenje mrtvih i u ovom odjeljku Pavle navodi sedam katastrofalnih posledica ako nema vaskrsenja: 1) bilo bi besmisленo propovijedati o Hristu (stih 14); 2) vjera u Hrista bi bila beskorisna (stih 14); 3) svi svjedoci i propovjednici vaskrsenja bili bi lažovi (stih 15); 4) niko ne bi bio iskupljen iz grijeha (stih 17); 5) svi vjernici koji su umrli bi propali (stih 18); 6) hrišćani bi bili najjadniji ljudi na zemlji (stih 19); život bi se sveo na puki hedonizam bez višeg cilja (stih 32).

Međutim, Hrist jeste ustao iz mrtvih „...kao prvina od onih koji su umrli“ (stih 20). Kao što je smrt došla preko jednog čovjeka (Adama) na sve ljude, tako preko jednog opštег Čovjeka dolazi i vaskrsenje mrtvih (stihovi 21, 22), Hrista kao prvine¹ i zatim onih

---

¹ Hronološki gledano, Isus nije prvi čovjek vaskrsnut u život. To su prije Njega bili Enoch (Postanje 5:24), Mojsije (5. Mojsijeva 34:6; Juda 1:9;

koji su se predali Hristu (stih 23). Kao konačni ishod Hristovog iskupljenja čovječanstva, smrt će prestati da bude ljudsko iskustvo (stih 26; uporedi sa Otkrivenje 20:14).

Mehanizmi i zakonitosti vaskrsenja

Vaskrsenje jeste Božja natprirodna intervencija, ali i čin koji ima svoje opravdanje i utemeljenje u zakonitostima života. Kako?

Apostol Pavle u svojim pismima detaljno objašnjava vaskrsenje. To na prvi pogled može biti iznenadjuće, ali ne i za poznavaoce Svetog pisma. Naime, nakon što je u poslanici Korinćanima napravio paralelu između umiranja u Adamu i vaskrsenja u Hristu, Pavle u nastavku ulazi u dodatne detalje u odgovoru na dilemu racionaliste ili skeptika kako je moguće da vaskrsne materija za koju znamo da je propadljiva i smrtna. To je opravdano pitanje.

Pogledajmo slijed Pavlove argumentacije:

1) Sjetva i žetva kao slika vaskrsenja koju vidimo u prirodi (stihovi 35-37). Pavle konstatiše da ovo što posjedujemo sad mora da umre da bismo dobili novo, slično kao što sjeme „umire“ u zemlji da bi izrasla nova biljka, različita od sjemena.

2) Bog je taj koji određuje kakvoću različitih entiteta, bilo u živoj ili neživoj prirodi (stihovi 38-41).

3) Vaskrsenje funkcioniše po sličnom obrascu kakav vidimo u prirodi i ono je zapravo kontrast od postojećeg stanja, pri čemu vaskrsli zadržava svoj identitet i karakterni sklop (stihovi 42-44), a možemo razložno pretpostaviti i fizičke proporcije ali bez traga prokletstva grijeha. Pristup drvetu života omogućuje vaskrslima dalji rast i razvoj do veličine prvobitnih ljudi. Tako sad „sijemo“ u raspadljivosti kao zakonitosti u grijehu koja obilježava naš život, a žnjećemo plod u neraspadljivosti (stih 42), „sijemo“ u sramoti a vaskrsavamo u slavi, „sijemo“ u slabosti, a vaskrsavamo u sili (stih 43). Vrlo je važno zapaziti objektivnost u

---

Matej 17:3) i Ilija (2. Kraljevima 2:1-11). Ali Isus je prvenac kao predstavnik kompletног ljudskog roda i garant vaskrsenja i vječnog života svih, uključujući pomenute osobe.

Pavlovom izlaganju našeg postojećeg stanja. Ako padnemo u zamku da budući realnost pripisujemo svom sadašnjem iskustvu, naša vjera se lako može pretvoriti u iracionalni sektaški trip.

4) Zemaljsko tijelo tj. sadašnja struktura ljudskog organizma je nasleđe koje nosimo od naših praroditelja palih u grijeh. S druge strane, postoji ono što možemo nazvati duhovnim tijelom zbog duhovne kakvoće koju mu daje drugi Adam odnosno Hrist. Mi u Hristu dobijamo legalno pravo na to isto nasleđe (stihovi 44-49)! „Kao što nosimo obliče onoga koji je zemaljski, nosićemo i obliče onoga koji je nebeski.“ (49. stih)

5) Sadašnja struktura propadljivog ljudskog organizma ne može naslijediti Božje kraljevstvo (stih 50).

6) Stoga je vaskrsenje zapravo **prestrukturiranje ljudskog organizma**. Prilikom vaskrsenja na život, o Hristovom drugom dolasku, vaskrsenje će se odvijati sledećim redosledom: i) mrtvi u Hristu ustaće u neraspadljivom tijelu, a živi spaseni će se preobraziti u jednom trenutku (stihovi 51, 52; uporedi sa 1. Solunjanim 4:14-18). Pavle dalje konstatiše da je to „moranje“, nemovnost ove posebne Božje intervencije (stih 53).

Ako znamo na koji način je čovjek stvoren (zemaljski elementi + životni dah ili duh; vidi Postanje 2:7) i šta se dogodilo sa ljudskom prirodom prilikom pada u grijeh (gubitak Božje slave – Rimljanima 3:23, povratak praha prahu – Postanje 3:19), neće nam biti teško da shvatimo da je čin vaskrsenja zapravo obrnuti proces. Treba zapaziti da Bog vaskrsava mrtve iz njihovih grobova (Jovan 5:28), što znači da i u slučaju mrtvih koristi postojeću materiju i restrukturira je, možemo pretpostaviti, na subatomskom nivou, sjedinjujući je sa životnim duhom koji ima kakvoću Božje slave. Taj Duh je zapravo primarni činilac vaskrsenja, a prisustvo istog Duha je iskustvo onih koji su se pomirili sa Bogom (vidi: Rimljanima 8:11). Duhovna priprema i duhovno sazrijevanje, odnosno ulaganje u duhovno, pravi je pokazatelj da se nalazimo na putu da vaskrsenje u život postane i naša realnost, što se ostvaruje kroz vjeru i poslušnost Bogu, saradnjom božanskog i ljudskog.

Šta je „Božja slava“? U najširoj definiciji, Božja slava je odraz

Njegovog karaktera i sile u svemu stvorenom. Isaija 43:7 navodi da nas je Bog stvorio sebi na slavu, što u kontekstu sa drugim tekstovima o slavi znači da čovjek proslavlja Boga svojim životom i djelovanjem. Zapravo cijela tvorevina manifestuje Božju slavu (Psalam 19:1-4). Slava je važna Bogu i On revnuje za nju (Isajija 42:8) upravo zato što je slava jednaka svrhovitosti tvorevine i svrhovitosti života. Čovjek će prilikom vaskrsenja povratiti izgubljeno obliće i time Božju slavu.

Mrtvi u Hristu odgovoriće na Božji poziv tj. na Božji glas (Jov 14:14,15; Jovan 5:28), što možemo shvatiti samo kao Božju stvaralačku i životodavnu silu koja je na sličan način dovela u postojanje naš svijet, s tom razlikom što se u slučaju vaskrsenja koristi postojeća duhovna komponenta i postojeća materija. U prilog budućnosti realnosti ovog događaja svjedoči i otkrivenje o aktivnom učešću anđela u sakupljanju vaskrslih spasenih (vidi Marko 13:27). Anđeli su takođe sudjelovali u Hristovom vaskrsenju (koji je trajno zadržao ljudsko obliće), odnosno obavili „tehnički“ dio posla (vidi Jovan 20:1-12; Marko 16:2-7; Luka 24:1-7).

Prestrukturiranje materije je stvar jednog trenutka i očigledno praktično neprimjetan i bezbolan čin za čovjeka. Gubitak Božje slave Adam i Eva su zapazili u spoznaji golotinje. Vaskrsenjem se rješava taj i svaki drugi problem palog i propadljivog tijela. Božja slava daje drugačiju kakvoću našem tijelu koje neće biti u konfliktu sa duhovnom komponentom, Bogom i prirodom. U proslavljenom tijelu eliminišu se svi mehanizmi propadanja i destrukcije. To će biti pobjeda nad smrću u bukvalnom smislu te riječi (vidi: 1 Korinćanima 15:54-57)!

Uspješna realizacija kompletног Božjeg plana spasenja omogućice takođe prestrukturiranje odnosno obnovu planete zemlje i cijelog našeg univerzuma (Otkrivenje 21:1,5; Isajija 65:17; 2. Petrova 3:13) koji su takođe lišeni kakvoće nepropadljivosti prilikom pada u grijeh (Rimljanima 8:19-22; uporedi sa 1. Mojsijeva 3:18,19).